

Mela turvaa

MATA-työtapaturma- ja ammattitautivakuutus

Asiakkaan
parhaaksi –
palveleva
Mela!

Maataloustyössä sattuu vuosittain paljon tapaturmia, joista useat ovat myös keskimääräistä vakavampia. Myös riski sairastua työperäisiin sairauksiin on maatalousyrittäjillä suuri. Jotta työympäristö olisi mahdollisimman turvallinen ja terveellinen, työolosuhteisiin ja työturvallisuuteen kannattaa kiinnittää huomiota.

Jos vakuutettu kuitenkin tarvitsee hoitoa tai menettää työkykynsä tapaturman tai ammattitaudin seurauksena, hän saa korvaukset MATA-työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksesta.

Kenelle työajan MATA-vakuutus?

MATA-työtapaturma- ja ammattitautivakuutus korvaa maatalousyrittäjyössä ja työhön liittyvissä olosuhteissa sattuneet tapaturmat ja töistä aiheutuneet ammattitaudit. Työajan MATA-vakuutus on automaattisesti voimassa kaikilla vakuutetuilla, joilla on pakollinen MYEL-vakuutus.

Jos sinulla ei ole pakollista MYEL-vakuutusta, mutta teet säännöllisesti maatalous-, metsätalous-, kalastus- tai poronhoitotyötä, voit ottaa MATA-työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vapaaehtoisena.

Työajan MATA-vakuutuksen rinnalle voi ottaa vapaa-ajan MATA-vakuutuksen, joka korvaa yksityistaloudessa ja harrastuksissa aiheutuneet tapaturmat.

Vapaaehtoinen työajan MATA-vakuutus

Vapaaehtoisen työajan MATA-vakuutuksen voivat ottaa ne maatalous-, metsätalous-, kalastus- tai poronhoitotyötä tekevät yrittäjät, joilla on vapaaehtoinen MYEL-vakuutus tai ei MYEL-vakuutusta lainkaan.

Esimerkiksi maatalousyrittäjätöitä tekevien alle 18-vuotiaiden tai 68 vuotta täyttäneiden kannattaa ottaa työvahinkojen varalle vapaaehtoinen MATA-vakuutus. Myös tilalla työskentelevä perheenjäsen, jolle maksettava palkka jää alle pakollisen vakuuttamisen rajan tai palkkaa ei makseta lainkaan voi ottaa vakuutuksen vapaaehtoisena.

Vapaaehtoisen MATA-vakuutuksen voi ottaa myös, jos tilan pinta-ala on alle viisi MYEL-hehtaaria tai yrittäjän tai hänen aviopuolisonsa työtulo jää alle pakollisen vakuuttamisen rajan.

Vapaaehtoisen MATA-vakuutuksen edut ovat likimain samat kuin pakollisen vakuutuksen. Se myös korvaa laajemmin kuin monet yksityiset vakuutukset ja on etuihinsa nähden hyvin edullinen vakuutus.

Mitä työajan MATA-vakuutus korvaa?

Työajan MATA-vakuutus korvaa maatalousyrittäjyössä tai työhön liittyvissä olosuhteissa sattuneen tapaturman aiheuttamat vammat ja sairaudet sekä työstä aiheutuneet ammattitaudit.

**Työajan
MATA-vakuutus on
automaattisesti voimassa
pakollisen MYEL-eläke-
vakuutuksen rinnalla.
Sitä ei tarvitse
erikseen hakea.**

**Vapaa-ajan
MATA-vakuutus on
aina vapaaehtoinen
ja se on otettava
erikseen.**

TAPATURMA on ulkoisesta tekijästä johtuva äkillinen ja odottamaton tapahtuma, joka aiheuttaa vamman tai sairauden.

Tapaturmina korvataan myös esimerkiksi hankauksesta, lämpötilan tai fyysisen paineen vaihteluista, syövyttävistä aineista, kaasujen ja höyryjen hengittämisestä sekä säteilystä aiheutuneita vammoja tai sairauksia, jos ne ovat syntyneet vuorokauden aikana.

Tapaturman aiheuttamina voidaan korvata myös vakuutetulla jo olleen vamman tai sairauden olennainen paheneminen, yksittäisestä kuormittavasta työliikkeestä aiheutunut lihaksen tai janteen kipeytyminen sekä henkinen järkytysreaktio.

AMMATTITAUTINA korvataan sairaus, joka on todennäköisesti ja pääasiallisesti aiheutunut maatalousyrittäjän työssä, työntekopaikan alueella tai työhön liittyvässä koulutuksessa.

Ammattitaudin on yleensä aiheuttanut fyysinen, kemiallinen tai biologinen tekijä kuten melu, orgaaninen pöly, eläinpeitteet, homeitiöt, bakteeri tai virus.

Mitä työajan MATA-vakuutus ei korvaa?

- sairautta ja kulumaa, joka ei johdu tapaturmasta, vaikka oireet ilmenisivätkin ensimmäisen kerran työtapaturman jälkeen
- tapaturmia, jotka sattuvat elinkeinoverolain mukaan verotettavassa yrittäjätyössä tai palkkatyössä
- tilalla sijaitsevan yksityiskäytössä olevan rakennuksen rakennus- ja kunnostustöissä tai perheen tavanomaisessa ruokahuollossa sattuneita tapaturmia.

Korvaukset

Vakuutetulle korvataan tapaturmavamman tai ammattitaudin hoidosta, lääkkeistä ja hoitomatkoista aiheutuneet kulut ilman ylärajaa. Korvausta saa myös tapaturmavamman kuntoutuksesta, kuten fyysisen hoidon kustannuksista sekä tutkimuskuluista ja ansionmenetyksestä.

Tapaturmavamman tai ammattitaudin aiheuttamalta sairauslomalta maksetaan MATApäivärahaa, jos sairausloma kestää vahinkopäivän lisäksi vähintään kolme peräkkäistä päivää. Jos työkyvyttömyys jatkuu yli vuoden, maksetaan ansionmenetykskorvaus tapaturmaeläkkeenä.

Jos tapaturmavamma tai ammattitauti aiheuttaa pysyvää haittaa, voidaan siitä maksaa haittarahaa. Hoitotukea voidaan maksaa, jos vakuutettu on korvattavan vamman tai sairauden vuoksi ulkopuolisen hoidon, avun, valvonnan tai ohjauksen tarpeessa. Myös kodinhoidon lisäkustannuksista voidaan maksaa korvausta.

Jos tapaturma tai ammattitauti johtaa kuolemaan, maksetaan hautausapua sekä perhe-eläkettä leskelle ja lapsille.

Ansionmenetykskorvaukset lasketaan työtulosta

MATA-päiväraha ja tapaturmaeläke lasketaan MYEL-työtulosta. Mitä suurempi työtulo on, sitä suuremmat ovat myös korvaukset.

Yrittäjillä, joilla on pakollinen MATA-vakuutus, myös vahinkotapahtuman aikana voimassaolevan työsuhteen palkkatulot huomioidaan vuosityöansiossa. Muun yrittäjätoiminnan ansiot huomioidaan vain, jos vahingoittuneella on tästä toiminnasta työtapaturma- ja ammattitautilain (TyTAL 188 §:n) mukainen vapaaehtoinen vakuutus.

Vapaaehtoisen työajan MATA-vakuutuksen ansionmenetykskorvaukset lasketaan vakuutuksen työtulon määrästä.

**Maatalousyrittäjien
tavallisimpia
ammattitauteja ovat
astma, nuha
ja ihottumat.**

**Sairaanhoitokuluina
korvataan**

lääkärin antama ja määräämä
hoito ja tutkimukset

lääkkeet ja hoitotarvikkeet

sairaanhoitoon liittyvä
välttämättömät matka- ja
majoituskulut.

**Miten to
sinulle sattuu**

Käy heti lääkärissä, vaikka vamma tuntuisi pientä. Jos vamma on aiheuttanut vaurioita, jotka voivat johtaa vakavaan sairauteen, on syytä käydä lääkärissä. Jos vamma on aiheuttanut vaurioita, jotka voivat johtaa vakavaan sairauteen, on syytä käydä lääkärissä.

Ota vakuutustodistus mukaan, niin saat hoidon maksuttomasti. Ota vakuutustodistus mukaan, niin saat hoidon maksuttomasti.

Lääkäri kirjoittaa sinulle työkyvyttömyysajalta. Lääkäri kirjoittaa sinulle työkyvyttömyysajalta.

Toimita vahinkoilmoitus. Toimita vahinkoilmoitus.

Jos tarvitset maksusitoumuksen, tee se. Jos tarvitset maksusitoumuksen, tee se.

MATA-kuntoutuksella edistetään ja tuetaan maatalousyrittäjän mahdollisuutta palata työ-elämään tapaturman tai ammattitautiin sairastumisen jälkeen.

imit jos tapaturma

eneltäkin. On tärkeää, että vamma ja sen
attua. Jos vamma alkaa myöhemmin vaivata
ä sen taustalla on ollut tapaturma.

naksutta. Jos sinulla ei ole vakuutustodistusta
t ensin itse ja voit hakea niistä korvausta Melasta.

sairauslomatoistuksen. Kerro tarvittaessa
päivärahaa kaikilta viikonpäiviltä.

viipymättä Melaan.

nsin vahinkoilmoitus tapaturmasta.
llyttää aina, että olet tehnyt
mittanut sen Melaan.

Päiväraha on täysin työkyvyttömyyden 1/360 vuosityöansiosta. Jos työkyvyttömyys on osittaista eli vamma ei estä kaikkea työskentelyä, päiväraha on vastaava suhteellinen osuus täydestä päivärahasta.

Täysi tapaturmaeläke on 85 prosenttia vuosityöansiosta. Jos työkyvyttömyys on osittaista, eläkkeen määrä on työkyvyn heikentymistä vastaava osa täydestä eläkkeestä. Kun tapaturmaeläkkeen saaja täyttää 65 vuotta, pienenee täysi tapaturmaeläke 70 prosenttiin vuosityöansiosta.

MATA-kuntoutus

Jos tapaturmavamma tai ammattitauti heikentää työ- tai toimintakykyä, on MATA-vakuutetulla oikeus saada kuntoutusta. MATA-kuntoutuksella edistetään ja tuetaan vakuutetun työhön paluuta ja työstä suoriutumista, ehkäistään, poistetaan ja vähennetään työ- tai toimintakykyyn vaikuttavia haittoja sekä ylläpidetään ja parannetaan itsenäistä suoriutumiskykyä.

Ammatillisena kuntoutuksena voi saada

- työ- ja koulutuskokeilua
- työhönvalmennusta
- koulutusta soveltuvaan työhön tai ammattiin
- avustusta tai korotonta lainaa elinkeinon tai ammatin harjoittamisen tukemiseksi tai yrityksen perustamiseksi
- apuvälineitä tai laitteita työtehtävistä suoriutumiseksi, kuten koneiden hallintalaitteiden muutokset ja henkilönsuojaimet.

Muuna kuntoutuksena voi saada esimerkiksi

- päivittäisissä toiminnoissa tarvittavia apuvälineitä, kuten liikkumisen ja arjen eri toimintojen apuvälineet
- asunnonmuutostöitä
- tulkkauspalveluita
- avo- tai laitostuntoutusta
- vahingoittuneen tai lähiomaisen sopeutumisvalmennusta
- kuntoutuksen matka- ja majoituskuluja.

Mela selvittää aina oma-aloitteisesti vakuutetun kuntoutustarpeet ja mahdollisuudet, kun tapaturmavamma tai ammattitauti sitä vaatii. Myös vakuutettu itse tai häntä hoitanut terveydenhoitotaho voi tehdä aloitteen kuntoutukseen.

Jos kuntoutuksen tarve johtuu sairaudesta, jonka vuoksi maatalousyrittäjällä on uhka joutua lähivuosina työkyvyttömyyseläkkeelle, kuntoutus myönnetään maatalousyrittäjien eläkelain mukaisena MYEL-kuntoutuksena.

MATA-työtapaturma- ja ammattitautivakuutus ei korvaa ennaltaehkäisevää kuntoutusta, joten suojavälineitä ei voi saada sairauksien ennaltaehkäisyyn.

Mela maksaa ammatillisen kuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa. Kuntoutusraha vastaa tasoltaan tapaturmapäivärahaa tai -eläkettä. Myös kuntoutukseen liittyvät välttämättömät matka- ja majoituskustannukset korvataan. Näitä korvauksia on haettava Melasta vuoden kuluessa kustannusten syntymisestä.

Vakuutusmaksut

Maatalousyrittäjien MATA-vakuutusmaksu muodostuu kaikille samansuuruisesta perusmaksusta ja tötuloon perustuvasta ansio-osasta.

Kaikki MATA-vakuutusmaksut ovat verovähennyskelpoisia. Vakuutusmaksut huomioidaan sen vuoden verotuksessa, minkä aikana vakuutusmaksu on maksettu.

Korvausten hakeminen

Kaikista työtapaturmista ja ammattitaupeista tulee ilmoittaa Melaan välittömästi, kuitenkin viimeistään 60 päivän kuluessa vahinkotapahtumasta. Kululuonteisia korvauksia tulee hakea vuoden kuluessa kulun syntymisestä.

Täytä vahinkoilmoitus sähköisesti asiointipalvelussamme mela.fi/asiointipalvelut. Voit myös täyttää ja tulostaa vahinkoilmoituslomakkeen netissä mela.fi/lomakkeet. Mela-asiamies neuvoo sinua vahinkoilmoituksen tekemisessä ja voit täyttää ilmoituksen hänen kanssaan.

Toimita vahinkoilmoitus liitteineen Melaan 60 päivän määräajassa. Jos vahinkoilmoitus jätetään määräajan jälkeen, voidaan korvaukset viiveen ajalta evätä.

Selvitä vahinkoilmoituksessa mahdollisimman tarkasti, miten, missä ja millaisissa oloissa tapaturma sattui. Näin nopeutat asian käsittelyä, kun lisäselvityksiä tarvitaan mahdollisimman vähän.

Liitä vahinkoilmoitukseen todistus työkyvyttömyysajasta, jäljennökset sairaanhoidon kuiteista ja laskuista, resepteistä sekä lääkekuiteista. Voit toimittaa liitteet kätevästi asiointipalvelun **Lähetä liitteitä** -toiminnolla.

Kirjaa tapaturman tai ammattitaudin tutkimuksista ja hoidosta aiheutuneet matkakustannukset matkalaskulomakkeelle ja liitä mukaan jäljennökset matkalipuista sekä taksi- ja ambulanssikuiteista. Jos matka on tehty omalla autolla, ilmoita matkareitti ja kilometrit.

Jos vammasta aiheutuu myöhemmin lisää kuluja, toimita kuitit Melaan. Jo ilmoitetusta vammasta tai sairaudesta ei tarvitse tehdä uutta vahinkoilmoitusta.

Maksusitoumuksella nopeasti hoitoon

Mela voi myöntää maksusitoumuksen tutkimukseen tai hoitoon erikoislääkärille (esimerkiksi magneettitutkimus, täyhystystoimenpide tai leikkaus). Maksusitoumus tarvitaan aina ennen toimenpiteen tekemistä.

Maksusitoumusta voi hakea myös tapaturmavamman tai ammattitaudin hoitoon määrättyä pitkäaikaista lääkitystä varten. Maksusitoumuksella saat siinä mainitut lääkkeet ja muut tuotteet maksutta apteekista.

Kun tarvitset maksusitoumusta, kerro hoitavalle lääkäriillesi, että sinulla on työtapaturma- ja ammattitautivakuutus Melassa ja lääkäri pyytää maksusitoumusta suoraan Melasta. Jos tarvitset lääkemaksusitoumuksen, toimita meille lääkemääräys, josta selviää, että lääke on määrätty tapaturmavamman tai ammattitaudin hoitoon. Maksusitoumusasian käsittely edellyttää aina, että olet toimittanut vahinkoilmoituksen Melaan.

Mela-asiamiehet ja asiakaspalvelumme auttavat sinua Mela-turvaasi liittyvissä asioissa.

- Hoida Mela-turvaasi verkossa mela.fi/asiointipalvelut
- Melan asiakaspalvelunumero 029 435 2650
- Postia Melaan: PL 16, 02101 Espoo
- Käytä sähköpostiyhteydenotoissa suojattua sähköpostia nettisivujen kautta mela.fi
- Esitteitä Mela-turvasta voit tilata netistä tai asiakaspalvelustamme.

Lisää Mela-turvasta mela.fi ja tarinoita maaseudulta [Juurevajoukko.fi](https://juurevajoukko.fi)

**Maatalousyrittäjien
työterveyshuoltoon
kuuluvat MYEL-vakuutetut
maatalousyrittäjät saavat
20 % alennuksen työajan
MATA-vakuutuksensa
maksuun.**

Muistathan!

**Ilmoita 60 päivän
kuluessa työtapaturmasta
ja ammattitaudista
Melaan.**

**Hae kulukorvaukset
vuoden sisällä.**

Lue lisää

mela.fi

**tapaturman tai ammatti-
taudin kohdatessa**

**ja esitteestä
Vapaa-ajan MATA-
tapaturmavakuutus**